

om han ikke skulde finde sig tilfredsstillt ved den sidste Sætning i Udvalgets § 1, thi, naar en Skole bliver overtallig, saa at en Udvidelse bliver nødvendig, er det jo en meget simpel Udvei at udtage de Børn, der ere under 9 Aar, og lade dem undervise paa en anden Maade.

Kirke- og Undervisningsministeren: Jeg skal tillade mig at bemærke, at jeg frygter for, at den „simple“ Udvei, som den ærede sidste Taler anviste, kunde dog maaskee blive for simpel og derfor let blive benyttet, ikke til Gode for Skolen, ikke af Hensyn til Skolens Lary; og, forsaavidt denne Udvei derimod ikke skulde benyttes som et Middel til aldeles at omgaae alle de Bestemmelser, der her findes om Skolens Indretning, saa troer jeg, det maa indrømmes, at der i den Henseende ikke er nogen Forskjel mellem Udvalgets og Ministeriets Opsættelse af Sagen. Jeg tilføjer dette saameget mere, som den samme ærede Rigsdagsmand syntes at mene, at der var en Forskjel i det Hele, og fordi det altsaa vil være godt at fastholde, at vi ere fuldstændigt enige om, at der som Minimum ved de nye Skoler skal være 90 Cubiffod og ved de gamle Skoler 50 Cubiffod Rum for hvert Barn. Naar den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Morgaard), der netop har stillet et Par Vædringsforslag, som gaae ud paa Nedsættelse af disse Tal, ved nogle Uttringer, der ere fremkomne, — dog egentlig ikke fra min Side, om jeg huffer ret, — er bleven forfat i en meget mørk Stemning med Hensyn til Lovforslaget i det Hele, saa forekommer dette mig at være ganske ubegrundet. Den ærede Rigsdagsmand har jo stillet en heel Deel flere Forslag, og det var dog vel altsaa værd først at see, hvilken Stæbne de faae; der gives blandt dem nogle, som jeg ikke skal have det Allermindste imod. De nu foreliggende angaae jo kun en i og for sig temmelig underordnet Gjenstand, hvoriom der i alt Fald ikke kan være Spørgsmaal om nogen Principforskjellighed, og det skulde da være høist besynderligt, om disse Forslags Stæbne, hvilken den nu end bliver, skulde kunne bewirke, at man ønskede en Forkastelse af Loven i det

Hele. Jeg berører dette, fordi den ærede Rigsdagsmand tog Anledning til den Antydning, at det efter hans Mening vilde være meget forkeert af Ministeriet, hvis det haardnakket vilde holde fast paa enhver Bestemmelse i Forslaget og derved forhindre Andre, der ellers gjerne i det Væsentlige vilde følge Ministeriet, i at gjøre dette. Jeg troer, at der hverken med Hensyn til hvad der nu foreligger eller med Hensyn til andre Gjenstande, hvoriom Thinget kan have havt en modsat Mening og er traadt op mod de Forslag, der ere fremkomne fra Ministeriets Side, har været nogen Antydning af, at jeg skulde være tilbøielig til at gaae den af den ærede Rigsdagsmand omtalte Ve; min Fremgangsmaade er tvertimod den, at, naar jeg mærker, der hos Thinget er en afgjort Tilbøielighed til en Forandring, saa gaaer jeg, naar denne Forandring ikke i nogen væsentlig Grad kræver det, jeg anseer for det Rette, ind derpaa, og jeg erklærer derfor ogsaa lige strax, at ikke nogen som helst Forfatterkærlighed skal forhindre mig i at foretrække Udskæft for de Vædringer af den her omtalte Art, der kunne fremkomme. Dette synes egentlig ogsaa at være givet allerede med Hensyn til hvad der nu foreligger, thi her er dog endeel Vædringsforslag, om hvilke jeg har ytret, deels, at jeg ansaae dem for bedre end Regjeringens Forslag, og deels i alt Fald for saadanne, som jeg ikke havde det Mindste imod at gaae ind paa. Med Hensyn til Forslaget til § 3 har jeg fremhævet, at der kunde være nogen Betænkelighed derved — dog, som den ærede Ordfører bemærkede, især med Hensyn til dets Forbindelse med et principielt Spørgsmaal, vi senere komme til —, medens jeg dog ogsaa erklærede, at i den Stikkelse, det har, og efter den Tankegang, der, som jeg er overbevist om, har ledet Udvalget ved dets Affættelse, vilde der ikke være nogen Grund for mig til stærkt at modsætte mig det; jeg har i Virkeligheden, kun bestemt erklæret mig imod eet Forslag, der er fremkommet fra Udvalgets Side, nemlig det, der er stillet til § 1. Den ærede Ordfører bemærkede, at der med Hensyn til den Tillægsbestemmelse, til § 1, der er omtalt i Udvalgets Motiver, men ikke findes i Forslaget, var paa en me-